

ELŐFIZETÉSI ÁRA
EGÉSZ ÉVRE 16.— K | FÉL ÉVRE 8.— K
NEGYED ÉVRE 4.— K

FŐSZERKESZTŐ
DR. BISCHITZ BÉLA
ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
TELEFON 108-60.
HIRDETÉSEK num. SZÁMÍTÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

A hazai kénkovandbányászat fejlődése a világháború alatt.

(Folytatás.)

A vállalat a hasonló völgyekben már 1907. óta végzett terjedelmes kutatásokat, amelyek különösen Anyesen érték el kiváló sikert. Itt a kovandtelepülés u. i. 1 km. hosszúságban 3—4 m. átlagos vastagsággal kb. 200 m. szintkülsőben kutattatott fel, úgy hogy ezen eredmények alapján a társulat már 1914 év tavaszán hozzáfogott az anyesi bánya nagyméretű 30 vagon napi termelésre szóló — beruházásaihoz, azzal szándékkal, hogy ezen új területen az első csákányvágástól kezdve, saját szakereivel kezdeményezett és tervezett bányájának megnyitásával ünnepelje meg 1915-ben a vállalat fennállásának 25 éves évfordulóját.

A közbejött mozgósítás, majd az oroszoknak máramarosi betörése és bukovinai inváziója azonban a munkákat teljesen megakasztotta. De a gorliccei áttörés és Bukovina kiürítése után a beszüntetett munkákat 1915. év májusában újból megkezdte és 1916. év augusztus 1-én az üzemet az orosz hárévonat mögött kb. 20 km. távolságban harci ágyusó mellett megindította és azt a változatlan hadihelyzet mellett sikeresen folytatja, úgy hogy a zúgó hadiágyuszon kívül most már a bércek alján:

„Hallszik a löpor mennydörgése,
Pöröly és kalapács csöngése,
Csillék dübörgenek el:
Szerencse fel! Szerencse fel!”

bányász nőta és munka visszhangzik, amely utóbbinak múlt évi eredménye 110.450 q, kénkovandnak a kitermelése volt.

Óradna határában a Galac- és Anyespatatok összefolyása felett 1250 m. tengerszini magasságban 18 km.-re a máramarosmegyei Borsa állomástól fekszik, ahol az ércelőkészítő állás a hová az óradnai havasok Galac nyergén (1915 m. tengerszini) át egy 4 szakaszból épült drótkötélpálya vezet. Ezen drótkötélpálya I és II. szakaszának (a bányától számítva) hajtására 1600 tengerszini magasságban egy 100—120 lóerjű, Diesel-rendszerű nyersolajmotor szolgál, míg III-ik és IV-ik szakaszát az ércelőkészítő főtransmissiója hajtja.

Óránkénti teljesítménye 30 tonna.

Az ércelőkészítő mű két szisztémával tervezetett, egyenként és óránként 1½ tonna teljesítményre. Az aprítás és osztályozás száraz uton történik s végterméke 10—0 mm. szemnagyságú kovandliszt.

Egy szisztéma a következő gépekből áll: 2 darab potatóróból (1 elő, 1 utó post.), 2 darab kuposdobrostából (1 elő, 1 utó r. 2 darab hengerpárból (1 elő, 1 utó hp), szükséges adagolókkal s 1 kettős oszt. felvonóval.

Minden szisztéma külön-külön egy-egy 150—160 lóerjű Diesel-motorral lesz meghajtva egy főközlőmű útján, amelyre a már említett drótkötélpályán kívül még egy 30 lóerjű dinamó is van rákapcsolva.

Egyelőre csak az egyik szisztéma gépsora állított fel.

Az ércaprító-telep telkén áll még a kovács-, gépjavitó és öntőműhely különféle szerszámgépekkel s ezek meghajtására egy 10 kilowattos motorral. Azonkívül épült itt eddig 1 irodaház, 1 munkáslaktanya, 2 altiszti lakóház 2—2 család számára s külön a bányafőnöki lakóház. Az anyesi bányatelepen felépült: 1 kezelési irodaház, 1 anyagszertár, 1 kovács- és gépműhely, 1 emeletes altisztilak 4 családra, 1 emeletes munkáslak 4 családra, 1 emeletes munkáslaktanya 80 és 1 földszintes munkáslaktanya 50 munkás részére.

Az üzem fejlesztéséhez úgy az ércaprító-, mint a bányatelepen más építkezések is terbe voltak véve, amelyek közül azonban a hárévonat közelségéből folyton fokozódó nehézségek miatt, csak a hatásosabb termelést szolgáló 100 lovas pneumatikus furógéptelet sikerült felépítenie, amely a múlt év utolsó napjaiban hozatott üzembe, úgy hogy ez már csak a folyó évben lesz a termelésre kihatással.

De a társulat tevékenysége és ambíciója a kénkovand termelésének minden eszközzel való fokozása céljából még ezzel sem merült ki, hanem még egy bányának, a kobaselinek a berendezéséhez fogott, ahol egy 550 méter hosszú drótkötélpályát és egy 30 lóerjű gőzgéppel hajtott ércaprítónak, — 5 Wy napi teljesítményrel a berendezését építette meg 1916. év végével, azonkívül innen a fővölgybe, Ujradnára egy 55 kilométer hosszú lóüzemű vasut és egy 25 lovas pneumatikus furógépterendezés áll ujtás alatt, amelyek rövidesen szintén üzembe kerülnek. Borsabányai 2—3% C tartalmú rézkovandkutatásaim Guraboj és Burlóján eszközölt feltárásokon a termelés folyik s azokon 31.428 q rézdos kénkovandot termelt, bár Burlóját az 1916. évi nyár folyamán az orosz portyázók két ízben is elvágták a Osizla völgyétől.

Mintán a kutatások Borsa végállomástól 13,5, illetőleg 17,5 km. távolságra 1400 és 1100 tengerszini

magasságban fekszenek s innen még a mérsékelt termelést sem sikerült szekereken lefuvaroztatni, a vállalat a Borsabányai tábori vasutból kiágazólag Borsabányáig egy 62 kilométer hosszú vasut építéséhez fogott, amelynek végállomását a közelebb fekvő és jobban feltárt Guraboj bányával egy 46 kilométer hosszú drótkötélpályával tervezi összekötni, hogy fuvarjait ezen végállomástól még a 90 kilométerre fekvő Barlóján használhassa fel. Ezzel háborús tevékenysége az 1917. évbe is belenyúlik.

A fentiekben vázolt bányászati munkálatok fogalmat nyújtanak azon nagy arányokról, amelyek a hazai kénkovandbányászat terén a világháború alatt s főleg ennek harcvonala mentén jelentkeznek s amilyenhez hasonló eredményű munkálatok e téren hazánkban még nem végeztek.

Ezen eredményeket számokban a következő összeállítás tünteti fel:

Össztermelés.

	1913	1914	1915	1916	1913/1916
					%
Társulati	904200	872273	956308	1301603	+ 46 17
Kincstári	125076	112160	651	67263	- 104 28
Együtt	1029285	984433	1021676	1368866	+ 89

Ebből kitűnik, hogy a társulati bányák a vázolt tevékenység folytán az 1913 iki békeév termelésével szemben a háború alatt összesen 46% kal produkáltak többet, míg a kincstári bánya 104%-kal maradt vissza, mert megsappant munkáltszámát nem tudta kiegészíteni s a mozgósítás előtt tervbevett beruházásait a háború utánra halasztotta.

Ezen hátrányos körülmény dacára, az össztermelés az utolsó 3 év alatt közel 28%-kal emelkedett.

Tekintettel arra, hogy az újonnan megnyitott és már a hazai kénkovandbányászatba kapcsolt anyesi és kobaseli bányák a f. évben kedvező munkaviszonyok mellett termelésüket a múlt évinek háromszorosára, sőt négyszeresére fokozhatják, a hazai kénkovandtermelésben ismét nagy lendületre van remény, amelynek megvalósulásához „Jó szerencsét!”

—s—s.

HAZAI HIREK.

Halálozás. A műszaki szakma egyik tehetséges tagja hunyt el a napokban: *Kömer Vilmos*, a Kömer Vilmos és Társa cég megalapítója. Üzletét szerény kezdettel naggyá fejlesztette és szakkörökben megbecsülésben volt része.

A Máv. gépészeti főosztálya köréből. A kereskedelemügyi miniszter a m. kir. államvasutak műhelyi szakosztályának vezetőit, *Hermann Sándor* és *Wonesch Miksa* felügyelőket főfelügyelőkké léptette elő. A vasanyagok előadója, *Lustig Bernát* főmérnök felügyelői rangot kapott, *Szabó Gusztáv* dr. szerkezeti mérnök főmérnökké lépett elő.

A Ganz-Danubius tőkeemelése. A Ganz és Társa — Danubius Gép-, Vaggon- és Hajógyár r.-t. 1916. évi zárószámadata 3,438.181-91 K bruttó nyereséggel zárul, amelyből az értékesítési tartaléknak 1,284.491-50 K-val való javadalmazása és a tavalyi nyereségáthozat hozzászámítása után 2,600.549-65 K áll a részvénye-

seknek rendelkezésére. Az igazgatóság a május 12-én megtartandó közgyűlésnek az 1916. évre 160 K osztalék kifizetését javasolja, továbbá indítványozza, hogy az alapszabályszerű jutalék levonása után a tisztviselők nyugdíjalapjainak javadalmazására 100.000 K-át fordítsanak, a fennmaradó 557.180-61 K-át pedig új számlára írják. Az igazgatóság egyszersmind javasolja a közgyűlésnek, hogy a társaság alaptőkéjét hétezer-kétezáz, egyenkint 800 K névértékű új részvény kibocsátásával 8,640.000 K-ról 14,400.000 K-ra emelje fel. A társaság alapszabályai értelmében a régi részvényeseknek az új részvényekre elővételi jogot biztosít olyképpen, hogy három régi részvény tulajdonosa két új részvény átvételére jogosít. Az új részvények kibocsátási árfolyamát a közgyűlés napján állapítják meg. A művelet keresztülvitelének biztosítását a társasággal szoros összeköttetésben álló Hitelbank és Leszámitolóbank vállalják magukra.

Az Első cs és kir. szab. Duna-Gőzhajózási Társaság igazgató tanácsa legutóbbi ülésében az igazgatóság előterjesztette az 1916. évi zárószámadata, amely 9,826.458-40 K értékleírás (az 1915. évben 5,508.289-16 K) levonása és a várható adókról megfelelő gondoskodás, továbbá a nyugdíjalap rendezési külön számlának 840.701 K-val (mint a múlt évben) való javadalmazása, valamint a hajóbiztosító alapnak és az áruszállítási biztosító alapnak egyenkint 500.000 K-val, végül az épület biztosító alapnak 300.000 K-val való rendkívüli javadalmazása után 9.423.572-69 K tiszta hozadékot tüntet ki a múlt évi 4.575.039-81 K-val szemben. A szaporodás tehát 4,848.532-88 K-t tesz ki.

Az 1915. évi nyereségáthozatnak, azaz 1,499.620-76 K-nak (az 1914. évben 1.357.155-24 K) beszámíásával 10.863.193-45 K összeredmény mutatkozik.

Az igazgató-tanács elhatározta, hogy a f. évi május 30-ra tervbevett közgyűléseket indítványozni fogja, hogy a tartalékalapnak 1,279.914-54 K-val való alapszabályszerű javadalmazása és a cs. és kir. államkincstárnak szerződészerűleg visszafizetendő 312.821-76 K adóssághatalék (a múlt évben a visszafizetési részlet 894.724-78 K-t terít ki) levonása után a társasági nyugdíjalapnak 2,000.000 K-t és a bánya társuladójának 500.000 K-t tantiémmentesen adományozzon, tekintettel a Romániában a háborús viszonyok folytán szenvedett hajóvesztésekre és a pótlárművek nagy építési költségeire 1,100.000 K-t egy hajó-megújítási alapnak juttasson, az igazgató-tanácsra eső 130.982-91 K tantiéme levonása után pedig részvényenkint 70 K (a múlt évben 56 K), azaz 4,032.000 K osztalékot és élvezeti jegyenként 1-62 K-t, azaz 40.500 K-t fizesson és a fennmaradó 1.466.974-24 K-t új számlára vigye át.

A kimutatott tiszta hozadékhoz a hajózás 6,381.034 K-val, a múlt évben 2,216.939 K (+ 4,164.095 K), a Mohács-pécsi vasut 547.170 K-val, a múlt évben 741.351 K (- 194.181 K), a mohácsi szénbányák 1,347.786 K-val, a múlt évben 893.091 K (+ 454.695 K), végül a kamatok 750.391 K-val, a múlt évben 349.717 K (+ 400.674 K) járultak hozzá.

A hajózás hozadéktöbblete a hatalmas katonailag szervezett forgalomnak köszönhető, amely a szerb Dunapart elfoglalása után vette kezdetét és a Romániával való behozatallal kapcsolatosan — kivált a Vukováron aluli vonalon — különösen nagyra fejlődött. E tekintetben az 1916. évben a társaságnak az is előnyére vált, hogy a hajózást január és február havában és egész december havában is fenttarthatta.

Az egész üzemanyag rendkívüli igénybevétele a rendezési alapszabályszerű leírásokon kívül külön gondoskodást tett szükségessé, amely rendkívüli leírásokban, és pedig a hajórajnál 2,000.000 K, a hajóellátásnál 400.000 K, az állomás ellátásnál 250.000 K és az épületeknél 273.000 K jut kifejezésre. A hajógyárakban is az üzemi eszközök erőltetett használata folytán magasabb leírásokat kellett eszközölni.

A Mohács-pécsi vasut hozadéksökkenése arra vezetendő vissza, hogy itt is a járművek és a vasúti telepek abnormális igénybevétele következtében a javításról és megújításról rendkívüli módon kellett gondoskodni.

A pécsi szénbánya termelési adatai emelkedést mutatnak, amely 454.000 K hozadéktöbbletet jelent a múlt évről. A termelésnek a növekvő üzemi nehézségek ellenére való jelentékeny emelése nem utolsó sorban köszönhető azon körülménynek, hogy a háború dacára folytatott befektetések hatásukat éreztetik.

A nyugdíjalapnak a társaság a rendes folyó kiadásokon kívül 846.000 K-át juttatott a rendezési akció folyamán megállapított annuitás fejében. Ezenkívül az igazgató-tanács, az alap hordképességét a háború folytán növekvő terhekkel szemben gyarapítandó, a nyugdíjalapnak a tiszta hozadékból 2.000.000 K-ral való rendkívüli javadalmazását indítványozza a közgyűlésnek.

Egyműködésben számol a társaság 500.000 K adományozásával azbn rendkívüli terhekkel, amelyeket a bánya társulatjának a háború folytán viselnie kell.

Miután a társasági hajóraj a jelentős évében is a romániai háborús események következtében jelentékeny veszteséget szenvedett, a társaság, tekintettel a pótlásul építendő hajók várható nagy építési költségeire, 1.100.000 K-át juttat egy hajómegújítási alapnak.

Az Egyesült magyar hajózási társaságnak 1874. évben történt megvásárlásból eredő 25.000 élvezeti jegyre a szerződés szerint a 6%-ot meghaladó osztaléktöbbletnek 10% a, azaz egy-egy élvezeti jegyre 1.62 K esik.

A Magántisztviselők országos nyugdíjgyesülete I. évi május hó 20-án, délután 11 órakor tartja meg XXIII. rendes közgyűlést a budapesti kereskedelmi és iparkamara termében. A közgyűlési meghívóval szétküldött évi jelentésből kitűnik, hogy ennek a szépen fejlődő egyesületnek az 1916 év végén 14.191.983 88 korona volt a vagyona, amelyből 11.921.857.10 korona óvadékképes értékpapírokban, a többi vagyont pedig öt elsőrendű fővárosi ingatlanban van elhelyezve.

A Magyar Általános Közszénbánya Részvénytársulat ápr. 28-án tartotta huszonötödik rendes évi közgyűlést Simon Izidor kir. tanácsos elnöklésével. Vida Jenő vezérigazgató előterjesztette az igazgatóság évi jelentését, mely a társulat fennállásának 25. évfordulója alkalmából visszapiantást vet a vállalat születésére és negyed százados fejlődésére. Hála elismeréssel idézi fel az alapítók és uttorok emlékezetét, kik vállalatukat megalapították és mintozz látnoki szemmel a jövőbe nézve, a fejlődés lehetőségét és útját feltárták.

A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a jelentést és jóváhagyta az évi zárószámadást, mely szerint az értékcsökkenési tartaléknak 2.500.000 koronával, az ipari üzemek külön értékcsökkenési tartalékának 1.500.000 koronával történt gyarapítása után mutatkozó 6.328.394 08 korona tiszta nyereségből 950.000 korona az általános tartalékalapnak, 100.000 korona külön adományul a tisztviselők nyugdíjalapjának, 200.000 kor. a bányatársaspénztáraknak, 400.000 korona a munkásjóléti tartalékalapnak, 300.000 korona a háboruban megrokkant tisztviselők és munkásaik és az elesettek családjai „Háborús segélyalapjának“, 25.000 korona a Szende Lajos-alapnak, 15.000 korona a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjgyesületének utaltassék át, 3.360.000 korona a részvénytőke 21%-os osztalékára fordíttassék és a fennmaradó 337.418 91 korona, tekintettel a mai valuta-viszonyokra, az elsőbbségi kölcsön szolgálatára rendelt tartalék növelésére használtassék fel, végül a múlt évről áthozott 897.687 86 korona változatlanul új számlára vitessék át. A közgyűlés ezután egyhan-

gulag megadta a felmentvényt és elhatározta, hogy az osztalékszolvényt folyó évi május 1-től kezdődően 42 koronával váltja be.

Az igazgatóságba újból Bellák Gyula, a felügyelőbizottságba: Kürthy István főispán és Olnec József választottak be. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen alelnökké Bisteghi Rudolfot választották meg, Löw István és Vida Samu társulati főtisztviselőket előgyezökké nevezték ki.

A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesületének jelentése. A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete most adta közre 26-ik évi jelentését. A jelentés legnagyobb része természetesen a háború nehézségeinek leküzdésével foglalkozik az ipar terén. A háborús kérdések közül a küzdelem a tüzelő- és gyártási nyersanyagokért a krízisig fokozódott. Az egyesület szerszámgyártási akciójával kapcsolatosan a jelentés érdekes statisztikai adatokat közöl. Maschinen-Evidenz utján a múlt év utolsó két hónapjában 17 millió korona értékű szerszámgyépet rendeltek Németországból és Svájcban. Berlinben 500 millió korona értékű szerszámgyépbelhozatali kérvényük van függőben; sajnos, Németország betiltotta vas- és gépkivitelt. A belföldi szerszámgyártás fejlesztésére a szakmunkások felmentése kiállításba helyeztetett, ami az egész eddigi eredmény. Az egyesület vasöntődei szakosztálya megfontolás tárgyává tette, hogy a belföldi vasérekivitellel szemben nem volna-e lehetséges nagyobb mennyiségű nyersvasbelhozatalt követelni, mert rohamosan közeledik a vaskrízis. Ami a munkások kérdését illeti, természetesen ránehézedik az összes vállalatokra a szakmunkások hiányának gondja, amint csupán az államhoz való fordulással lehet a háború tartama alatt segíteni. Az egyesület kéri a szakmunkások felmentését, hadifoglyok engedélyezését, rokkantak kiképzését. E két utóbbi inkább csak moris vivendi, mert a hadifoglyok rendszeren csak napszámomunkára foghatók és az akkordmunkás szerelmük nem igen alkalmazható. A rokkantak alkalmazását pedig a sűrű jelentkezési kényszer és testi hibáik megnehezítik. A munkások ételmezeje nagyon súlyos háborús probléma. Rendeztek ad hoc ételmezei-elosztásokat, ami azonban gyakorlatilag nem sokat ér, mert a munkás nem veheti számításba. Itt is az államisocializmus gondolata kerül előtérbe. A Közélemezési Hivatal figyelme a jövőben kiterjed a 300-500 munkással dolgozó összes vállalatok közellátási kérdéseire.

Új vasúti fuvarlevelek. A kereskedelemügyi miniszter szabályrendeletet adott ki a vasúti fuvarlevélírlapok kiállításáról és kezeléséről, a kincstári bélyegzett írlapokon a m. kir. állami nyomdában előállított vasúti fuvarlevelek kötelező használatára tárgyában.

A nyugatgaliciai szénbányák. Galicia tartományi bizottsága megvásárolta a Westdeutsche Thomas Phosphatwerke tulajdonát képező nyugatgaliciai szénterületet, amelynek kiterjedése 770 négyszögkilométer. A terület kiaknázására a Galizische Landesbank és a Galizische Industrialbank konzorciumot fognak alapítani. A bányák kiterjedését Spultkowiecban (wadowicei kerület) fogják megkezdeni, ahol évenként 10-12 millió métermázsza széntet fognak termelni. A galiciai tartományi bizottság idevonatkozólag kiadott jelentéséből kitűnik, hogy a megoytett furások szerint ezeken a területeken 46 milliárd tonna szén van, amelynek minősége közel jár a felsősziléziai szén minőségéhez. A széntantorgó szénbányák a bialai, wadowicei, oswiecimí, chrzanowi és krakói kerületekben fekszenek.

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz.

TELEFON: 60-11, 60-12, 60-13, 60-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösréz huzalok, okonitvezetékek, szerelvények stb.

A Ganz-féle villamossági r. t. 1916. évi zárszámadása 1,229.887-97 K tiszta nyereséggel zárul. Az igazgatóság a május 19-re egybehívandó közgyűlésnek az 1916. évre 32 K osztalék kifizetését fogja javasolni, továbbá indítványozni fogja, hogy 125.000—K a tartalékalap javadalmazására, 50.000—K a tisztviselők nyugdíjalapja növelésére fordítassék, a fennmaradó összeg pedig a múlt évi átlózáttal együtt, tehát összesen 368'847-96 K új számlára vitessék át. Az igazgatóság egyúttal az alaptőkének 12,000.000 K-ról 16,000.000 K-ra való felemelését fogja a közgyűlésnek javasolni.

Mérlegek. A *Rt. Diesel-motorok számára* 1916-ban 20.000 K alaptőke mellett 26.291 K tiszta nyereséget ért el, az előző évi 23.045 K-val szemben.

Az *Egyesült gömöri magnezit r. t.* 1916. évi mérlegét 624.776 K veszteséggel zárta, míg 1915-ben 602.629 K veszteséget mutatott ki 2 millió K alaptőke mellett, dacára annak, hogy a 239.541 K-val (az előző évben ugyanannyival) beállított ingatlanok és bányajogok, a mindkét utolsó esztendőben, 919.835 K-val szereplő gépek, a szintén két évben változatlanul 122.585 K-val kimutatott vasut, a 330.997 K-ra értékelte épületek és az 534.212 (525.700) K-val feltüntetett lőnyabányai telep értékéből semmit sem írtak le.

A *Schlick-Nicholson gép-, vagon- és hajógyár r. t.* április 14-én tartott közgyűlése elhatározta, hogy az 1,265.540 K tiszta nyereségből a részvénytulajdonosok 20 K = 10% kelt (1915-ben 10 K = 5%) történő beváltására 800.000 K (400.000 K), a tartalékalap gyarapítására 100.000 K (50.000 K), a tisztviselői nyugdíjalapra 25.000 K (20.000 K) fordítassék, míg a fennmaradó 246.998 K (205.122 K) a jövő év számlájára vitessék át.

Cégjegyzési hírek. *Marosvásárhelyi kőolajfűtő r. t.* Budapest, V., Nagykorona-utca 19. sz. 2.000.000 korona alaptőkével részvénytársaság alakult. A vállalat tárgya mindenemű olaj- és vegyipari gyárak alapítása, megszerzése, üzemeltetése, termékeikből való kereskedése, valamint nyersolajbányászat képezi.

Teudloff-Dittrich budapesti armatura, szivattyu- és gépgyár r. t. Pikler Henrik cégjegyzési jogosultságát bejegyeztették.

Az *Osztr.-magy. I. ált. tisztviselő egyesület bánya és erdészeti tiszti takarékszövetkezet* március 4-én tartott rendes közgyűlése által elhatározott alapszabálymódosításait bejegyeztette.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Ungarische Allgemeine Kohlenbergbau A.-G. In der Direktionssitzung der Ungarischen Allgemeinen Kohlenbergbau-A.-G. wurde die Bilanz für das Jahr 1916 festgestellt. Sie weist einen Reingewinn von 6,328.394 Kronen auf. Das sind 880.677 Kronen mehr als im Vorjahre.

Wickingsche Portland-Zement- und Wasserkalkwerke in Recklinghausen. Die Verwaltung teilt mit, dass der Abschluss für 1916 sich zwar noch nicht übersehen lässt, es dürfe aber schon jetzt mit der Verteilung einer Dividende nicht gerechnet werden (i. V. 0). Die Besserung in der Zementindustrie hat sich erst in den letzten Monaten des Jahres 1916 bemerkbar gemacht und sie sei auf das Ergebnis des Jahres 1916 nicht von wesentlichem Einfluss gewesen.

Lloyd Dynamowerke A.-G. in Bremen. Für das Geschäftsjahr 1916 verzeichnet diese Ende 1915 gegründete Gesellschaft einen Rohgewinn von 317.248 Mk., dazu kommen 6035 Mk. verschiedene Einnahmen, andererseits gehen ab: Gründungskosten mit 46.413 Mk., Geschäftskosten einschliesslich Kriegsunterstützungen 96.950 Mk. und Abschreibungen auf Anlagen 130.568 Mk. Somit ergibt sich ein Reingewinn von 49.354 Mk., wovon 10.000 Mk. der Rücklage überwiesen und 39.354 Mk. vorgetragen werden. Dem Geschäftsbericht nach war die erste Hälfte des Geschäftsjahrs 1916 im wesentlichen ausgefüllt durch die Herstellung der Fabrikbauten. Während dieser Zeit war nur eine verhältnismässig geringe Herstellung

möglich. Durch dann einsetzende Ausnutzung des neuen Werkes wurde trotzdem ein günstiges Ergebnis erzielt. Stärkere Abnutzung der Anlagen, Bedienung der Maschinen durch zum Teil ungeübtes Personal liessen reichlichere Abschreibungen als sonst notwendig erscheinen. Die Nachfrage nach den Erzeugnissen des Werkes ist andauernd lebhaft, in das neue Geschäftsjahr ist es mit einem gegen das Vorjahr wesentlich erhöhten Auftragsbestand eingetreten und man hofft auf einen befriedigenden Abschluss. Die Vermögensrechnung weist aus: Grundstücke 54.000 Mk., Gebäude 234.000 Mk., Maschinen 105.000 Mk., Warenbestand 389.407 Mk., Buchforderungen 183.404 Mk., Bankguthaben 137.423 Mk.; andererseits Aktienkapital 1.000.000 Mk., laufende Schulden 121.541 Mk., Anzahlungen 20.131 Mk.

Eine neue chemische Fabrik in Ungarn. Die durch die Ungarische allgemeine Kreditbank und die Pester ungarische Kommerzbank gegründete Ungarische Nitrogen- und Dünger-Aktiengesellschaft in Dioszentmárton beabsichtigt, neben der Kalknitrogenfabrik eine grosse Kochsalz-Elektrolysefabrik zu errichten. Die Bauarbeiten sind bereits in Angriff genommen und es ist zu erwarten, dass das grosszügige Unternehmen bereits Ende des heurigen Sommers in Betrieb gesetzt werden kann. Die Arbeiten zur Errichtung der Kalknitrogenfabrik selbst werden eifrig fortgesetzt, so dass diese Fabrik ihren Betrieb innerhalb weniger Monate gleichfalls wird aufnehmen können.

Siegen Solinger Gussstahl-Akten-Verein, Solingen. Die Gesellschaft konnte 1916 infolge getroffener Neueinrichtungen und Verbesserungen und der dadurch gesteigerten Leistungsfähigkeit den Umsatz im Vergleich zu früheren Jahren um ein Mehrfaches steigern. Sämtliche Werksabteilungen seien vollauf beschäftigt gewesen. Der Bruttogewinn hat sich mit 1,491.970 (i. V. 376.482) Mk. nahezu vervierfacht. Nach Tilgung des letztjährigen Verlustvortrages mit 107.783 Mk. und nach 364.792 (26.923) Mk. stark erhöhten Abschreibungen verbleiben 504.471 Mk. Reingewinn, aus dem 15% (0) Dividende auf 1.50 Mill. Mk. Aktienkapital verteilt, 182.600 Mk. für Kriegsgewinnsteuer zurückgestellt und 43.934 Mk. vorgetragen werden (180.957 Mk. Gewinn, um den sich die Unterbilanz auf 107.782 Mk. ermässigte). Nach der Bilanz stehen den 1,40 (1,00) Mill. Mk. Kreditoren und 0,34 (0) Mill. Mk. Akzeptverbindlichkeiten (i. V. 0,26 Mill. Mk. Bankschulden), an Bar, Wechsel, Effekten und Bankguthaben 0,43 (0,11) Mill. Mk., an Debitoren 1,20 (0,88) Mill. Mk. und an Vorräten 1,28 (1,93) Mill. Mk. gegenüber. Die Reserven enthalten 775.200 Mk. Der vorliegende Auftragsbestand sichert der Gesellschaft auf Monate hinaus volle Beschäftigung.

Schulz & Co.
OKL. MERRON

GYÁRMEŰNYEK-KAZÁNBEPALÁZÁSOK

BUDAPEST, ARÉNA UT. 80. SZÁM. TELEFON 12.111

SCHULZ
GÖTTIEGLABYARAN & T.